

KÅPAN
PENSIONER
FÖR STATLIGT ANSTÄLLDA

Årsredovisning

Innehåll

År 2010 i korthet	3
Några ord från verkställande direktören	4
Förvaltningsberättelse	5
Femårsöversikt	12
Resultaträkning	13
Balansräkning	14
Förändringar i eget kapital	15
Kassaflödesanalys	16
Noter	17
Revisionsberättelse	29
Överstyrelse, styrelse och revisorer	30
Definitioner	31

Det här är Kåpan Pensioner

Kåpan pensioner försäkringsförening förvaltar avgiftsbestämda pensioner för statligt anställda. Verksamheten är kopplad till de statliga pensionsavtalen PA-91 och PA 03 där Kåpan förvaltar en del av tjänstepensionen samt fungerar som icke-vals alternativ i den del av pensionen som är valbar.

Kåpan är en ekonomisk förening där allt överskott i kapitalförvaltningen går tillbaka till medlemmarna. Föreningen erbjuder enbart en produkt, traditionell pensionsförsäkring med garanterad värdeutveckling, till en låg kostnad. Målsättningen är att långsiktigt ge en god nivå på medlemmarnas pension från föreningen.

År 2010 i korthet

- Förvaltad kapital ökade med 5 456 Mkr till 42 703 Mkr.
- Inbetalade premier uppgick till 3 650 Mkr.
- Den totala avkastningen på förvaltad kapital var positiv och uppgick till 8,2 procent.
- Styrelsen har med anledning av den uppnådda avkastningen beslutat att fastställa återbäringsränta till 8 procent för år 2010.
- Konsolideringsgraden uppgick vid årsskiftet till 112 procent. Efter beslutad återbärning uppgår konsolideringsgraden till 105 procent.
- Solvensgraden förstärktes från 134 procent till 144 procent. Förstärkningen är främst en effekt av en positiv avkastning på tillgångarna.
- De administrativa kostnaderna har fortsatt ligga på en låg nivå och uppgick till 0,11 procent i relation till förvaltad kapital.

Några ord från verkställande direktören

Världsekonomin har fortsatt att stabiliseras under år 2010. Tillväxten är, i ett globalt perspektiv, god och ökad efterfrågan pressar upp priserna på bl.a. råvaror. Det finns dock betydande obalanser framförallt i de utvecklade länderna. De finans- och penningpolitiska stimulanserna som sattes in under krisåret 2008 har i många länder resulterat i stora statsfinansiella underskott och svällande balansräkningar hos centralbankerna. Utvecklingen i Sverige under året är ett lysande undantag med balanserade statsfinanser, återtagna finanspolitiska stimulanser och god tillväxt.

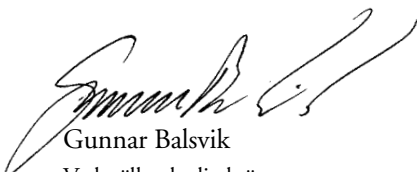
Utvecklingen av världsekonomin de kommande åren är beroende av takten och metoderna för en återgång till en mer balanserad situation. Höga nivåer på arbetslösheten och hög skuldsättning gör att det i många länder är en lång och svår väg. Underskotten i USA finansieras till stor del genom att centralbanken köper statsobligationer dvs. i praktiken trycker nya pengar. I Europa sker motsvarande penningpolitiska stimulanser men på ett mindre uppenbart sätt och i kombination med åtstramningar till skillnad från i USA. Nackdelen med att använda ”sedelpressen” är att risken för snabbt stigande inflation är betydande men alternativet att enbart genomföra snabba och kraftfulla finanspolitiska åtstramningar är sannolikt ett ännu sämre alternativ.

Samtidigt innebär den starka tillväxten i många utvecklingsländer, med högt sparande och snabbt ökande disponibla inkomster, att den underliggande globala långsiktiga utvecklingen är positiv. Den starka tillväxten innebär att utvecklingsländernas andel av världsekonomin ökar och att en maktförskjutning pågår där framförallt Kina, Indien och Brasilien tar snabba steg framåt. Utvecklingen av hushållens konsumtion i dessa länder blir en allt viktigare del av världsekonomin. Många av de utvecklade länderna har däremot under lång tid konsumerat mer än vad den underliggande ekonomin har levererat. Hur och på vilket sätt återbetalningen skall gå till i dessa länder är betydelsefullt för hur både ränte- och aktiemarknaden kommer att utvecklas de närmaste åren. En annan inte obetydlig riskfaktor är hur den förändrade globala maktbalansen kan hanteras givet den snabba förändringen av ekonomisk styrka mellan de gamla och de nya ekonomierna.

Kåpan Pensioners målsättning är att skapa en långsiktigt bra avkastning på medlemmarnas pensionskapital till branschens lägsta kostnad. Vi gör det genom att fokusera på en produkt, traditionell pensionsförsäkring med garanterad ränta, ett balanserat och effektivt sparande. För att långsiktigt skapa en god avkastning investerar vi i flera olika typer av tillgångar. Den återbäringsränta vi kunnat ge våra medlemmar sedan år 2003, då dagens pensionsavtal för det statliga avtalsområdet trädde i kraft, ligger på en bra nivå jämfört med branschgenomsnittet. Vi har också en kostnadsnivå som ligger mycket lågt.

Kåpan Pensioner lägger mycket begränsade medel på marknadsföring. Vi deltar inte i konkurrensen på andra avtalsområden. Vi lägger inte resurser på att skapa en mängd olika sparalternativ. Det vi försöker uppnå är ett bra och effektivt pensionssparande för våra medlemmar. Min bedömning är att det sätt vi arbetar på i kombination med föreningsformen är det bästa sättet att erbjuda ett effektivt och stabilt långsiktigt pensionssparande.

Gunnar Balsvik
Verkställande direktör

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Kåpan pensioner försäkringsförening, org. nr 816400-4114, får härmed avge redovisning för verksamhetsåret 2010.

Verksamhet

Föreningen har som huvudändamål att förvalta och utbetala pensionsmedel för anställda som omfattas av avtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de statsanställdas huvudorganisationer, eller mellan andra parter, som tecknat pensionsavtal som knyter an till detta avtal. Verksamheten har som utgångspunkt försäkring av pension genom traditionell pensionsförsäkring med en garanterad ränta på inbetalade premier och en fördelning av överskott från förvaltningen via återbäringsränta.

De försäkringsformer som föreningen erbjuder är tjänstepensionsförsäkringarna Kåpan Tjänste, Kåpan Extra och den privata pensionsförsäkringen Kåpan Plus. Därtill kommer den individuella ålderspensionen där Kåpan är ett valbart alternativ samt förvaltare för de anställda som inte aktivt valt förvaltare för sina pensionsmedel.

Medlemmar

Kåpan Pensioner är en försäkringsförening där allt sparande går tillbaka till medlemmarna. Det totala antalet medlemmar uppgår till över 650 000 personer.

Försäkringspremier

Föreningen förvaltar de premier som arbetsgivaren har betalat in för de anställdas räkning enligt gällande kollektivavtal och de pengar som medlemmarna själva valt att placera i Kåpan Plus för att öka sin pension.

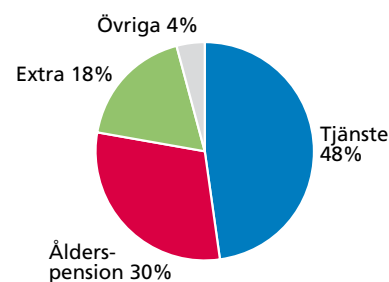
Under året inbetalades totalt 3 650 Mkr i premier, fördelade enligt nedan

Kategori	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Kåpan Tjänste	1 770	1 676	1 658	1 560	1 531	1 416	1 318
Kåpan Ålderspension	1 084	1 041	1 013	905	925	767	718
Kåpan Extra	667	554	805	64	65	56	67
ITPK-P	19	32	35	34	33	34	31
Kåpan Plus	110	114	126	152	134	128	125
Totalt	3 650	3 417	3 637	2 715	2 688	2 401	2 259

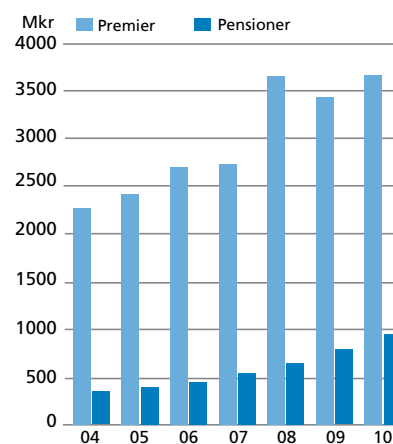
Pensionsutbetalningar

Under året utbetalades 941 (782) Mkr, varav 77 (96) Mkr utgjorde återbärning utöver den garanterade räntan på kapitalet. Normalt är tiden för utbetalning fem år från det att pensionen börjar betalas ut vid 65 års ålder för samtliga kategorier utom Kåpan Ålderspension som är livsvarig.

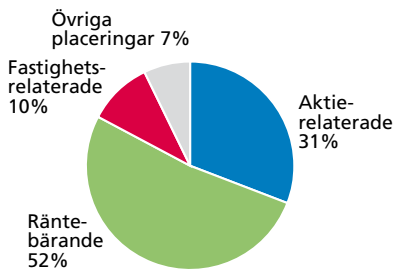
Fördelning av premier

Utveckling av premier och utbetalade pensioner

Placering av föreningens tillgångar vid årsskiftet

Riktlinjer för förvaltningen av placerade medel

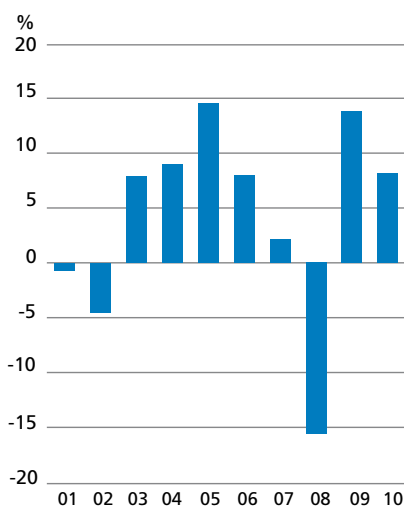
De av styrelsen beslutade långsiktiga riktlinjerna innebär att föreningens tillgångar, inklusive återbäringsmedel, skall vara placerade så att de ger en god avkastning med begränsad risk.

Fördelningen av tillgångarnas marknadsvärde skall enligt placeringspolicyn, som beslutades av styrelsen i december 2010, ligga inom följande intervaller:

- Aktier eller aktierelaterade tillgångsslag till lägst 25 procent och högst 35 procent.
- Räntebärande värdepapper till lägst 45 procent och högst 65 procent.
- Fastighetsrelaterade tillgångar till lägst 5 procent och högst 15 procent.
- Övriga tillgångar till högst 10 procent.

Styrelsens beslut innebär att förvaltningen skall bedrivas med samma långsiktiga inriktning som tidigare år. I policyn anges ett riktvärde för föreningens sammantagna utestående ränterisk dvs. en sammanvägning av de räntebärande tillgångarnas räntebindningstid och de utlovade pensionsutbetalningarna inklusive den garanterade räntan på medlemmarnas sparande fram till dess utbetalning. Ränterisken mäts som ränterisktäckningsgrad och uppgick till 35,6 procent. Riktvärdet för ränterisktäckningsgraden är att den ej bör understiga 30 procent och löpande anpassas till utvecklingen av solvensgraden och behovet av räntesäkring av utestående åtaganden, se not 2 för en fördjupad redogörelse. Den utestående valutarisken får enligt den beslutade policyn inte överstiga 10 procent. Vid årsskiftet uppgick den utestående valutarisken till 8,2 procent av tillgångarnas värde. Under året har i princip samtliga tillgångar utom de i tillväxtländerna varit valutasäkrade.

Totalavkastning

Kapitalförvaltning

Marknadsvärdet av föreningens placeringstillgångar med tillägg för övriga tillgångars bokförda värden uppgick vid årets slut till 42 703 (37 247) Mkr. Avkastningen på placeringstillgångarna var positiv och uppgick till 8,2 (13,8) procent.

Kapitalavkastning

Den totala avkastningen på placeringstillgångarna fördelar sig enligt följande:

Portfölj	Marknadsvärde Mkr	Andel i %	Totalavkastning ¹⁾ i %, 2010
Ränterelaterade	21 668	51	2,4
Aktierelaterade	13 176	31	18,1
Fastighetsrelaterade	4 067	10	9,2
Övriga placeringar	3 161	7	9,6
Övriga tillgångar, kassa	631	1	0,0
Summa placeringar	42 703	100	8,2

¹⁾ Vid beräkning av avkastningen har daglig viktning använts för att beakta kapitalbasens förändring under året.

Ränterelaterade tillgångar

De räntebärande placeringarna var vid årsskiftet 21 668 (19 553) Mkr och bestod av bostadsobligationer till en andel av 45 (44) procent och statsobligationer, inklusive av svenska staten, helägda bolag till 19 (17) procent samt obligationer och certifikat utgivna av andra emittenter till resterande 36 (39) procent. Vid årsskiftet bestod de totala räntebärande tillgångarna av 100 (100) procent nominellt räntebärande värdepapper och inga realränteobligationer. Avkastningen på räntebärande värdepapper uppgick till 2,1 (8,0) procent. Räntenivån har stigit något över året vid en sammantagen bedömning av utestående stats- och bostadsobligationer vilket påverkat avkastningen marginellt negativt. Den underliggande räntenivån är relativt låg vilket innebär att ränteplaceringarna ger en begränsad löpande avkastning. Under året har framförallt statsobligationer utgivna av vissa länder i Euroområdet haft en negativ värdeutveckling till följd av svag ekonomisk tillväxt och stora budgetunderskott. Föreningen har under året inte haft några placeringar i dessa värdepapper.

Utöver placeringar i räntebärande värdepapper har föreningen med syftet att minska den utestående ränterisken i gjorda åtaganden tecknat avtal om olika former av räntesäkringar. Avtalen innebär i princip att den fasta räntan i gjorda åtaganden byts mot en rörlig ränta med en mindre risk för värdet förändring. Under året har marknadsräntan stigit något vilket inneburit att värdet på gjorda försäkringsåtaganden har sjunkit med 387 Mkr. Utestående avtal om räntesäkring omfattade totalt 10 800 (12 144) Mkr. Värdet förändringen för räntesäkringarna uppgår till 234 (- 292) Mkr. Den sammanlagda resultateffekten och positiva påverkan på solvensen uppgår därmed till 621 Mkr. Normalt bör värdet på räntesäkringarna sjunka om värderingen av skulden visar på ett lägre värde. Den aktiva förvaltningen av räntesäkringarna har under året dock varit framgångsrik och bidragit till en förstärkning av resultat och solvens. Sammantaget uppgick avkastningen till 2,4 (6,4) procent på ränterelaterade placeringar.

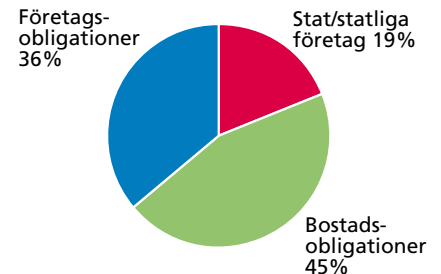
Aktierelaterade tillgångar

Under året har de globala aktiemarknaderna haft en stabil utveckling. Världens samlade aktiekurser har totalt stigit med ca 10 procent i lokala valutor. Utvecklingen har varit god för samtliga marknader utom Japan och vissa delar av Europa, särskilt stark har den varit i de nordiska länderna. De aktierelaterade tillgångarna uppgick vid årsskiftet till 13 176 (11 336) Mkr med en positiv avkastning på 18,1 (38,3) procent.

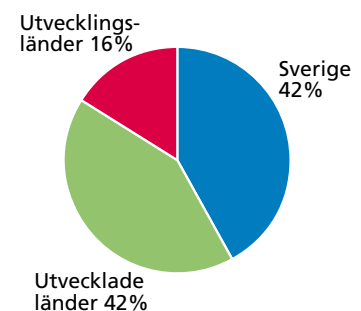
Föreningen har sedan starten av verksamheten valt att valutasäkra merparten av aktieplaceringarna vilket inneburit att förstärkningen av den svenska kronan under året inte har påverkat avkastningen från områden med försvagade valutor negativt.

Innehavet av aktier noterade på Stockholmsbörsen hade en positiv avkastning på 26,1 procent (52,2) procent. Förvaltningen av aktier noterade på Stockholmsbörsen sker i egen regi och har lämnat ett positivt bidrag jämfört med index.

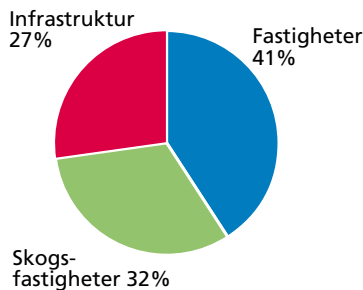
Allokering räntor

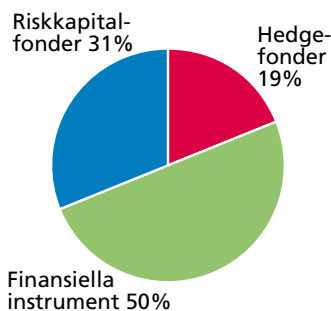
Allokering aktier

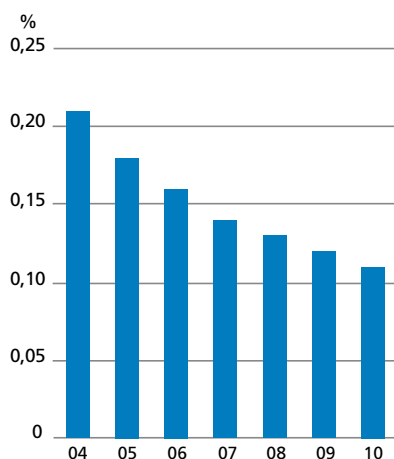
Allokering fastigheter

Allokering övriga investeringar

Utveckling förvaltningskostnader

Fastighetsrelaterade tillgångar

Investeringar i fastighetsrelaterade tillgångar görs i huvudsak inom tre områden: fastigheter, skogsfastigheter och infrastruktur. Området infrastruktur innebär investeringar i olika typer av fonder som investerar i fastigheter med stabila kassaflöden och en långsiktig placeringshorisont. Skogsfastigheter är i huvudsak mark med växande skog ägda via fonder eller bolag. Området fastigheter är indirekta investeringar i olika typer av mark och byggnader. Samtliga områden visade en stabil värdeutveckling under året. Totalt uppgår det placerade kapitalet i fastighetsrelaterade tillgångar till 4 067 (3 152) Mkr och avkastningen under året till 9,2 (1,4) procent.

Övriga tillgångar

Övriga tillgångar utgörs av totalt 3 161 (2 734) Mkr och består av investeringar i hedgefonder, riskkapitalfonder och i olika typer av finansiella instrument. Sammantaget blev avkastningen positiv med 9,6 (1,8) procent. Hedgefonderna bidrog sammantaget med en negativ avkastning och beslut har fattats om att avveckla placeringarna. Riskkapitalfonderna utvecklades värdemässigt positivt under året.

Området finansiella instrument består till största delen av långsiktiga åtaganden i olika kreditrelaterade värdepapper. Värdemässigt har området utvecklats positivt under året. De enskilda placeringarna har ofta ingen väl fungerande andrahandsmarknad och syftet är att behålla dessa till dess förfall. Den begränsade handeln innebär att vissa värdepapper har värderats med utgångspunkt i bedömda framtida kassaflöden i samarbete med externa rådgivare. Sammantaget har tillgångar till ett värde av 404 (414) Mkr värderats på detta sätt.

Risk- och känslighetsanalys

Kapitalförvaltningen påverkas av yttre omständigheter som innebär olika former av risker. Man kan indela dessa risker i marknads-, kredit- och operativ risk. Därtill kommer ytterligare en branschspecifik risk nämligen försäkringsrisk. En fördjupad redogörelse för utestående risker i verksamheten finns i not 2.

Den osäkerhet som föreligger på marknaden innebär att förluster på placeringstillgångarna inte kan uteslutas. För placeringstillgångar där marknadspriser inte finns publicerade föreligger källor till osäkerhet, se not 1 och not 15 samt avsnittet Viktiga bedömningar samt källor till osäkerhet.

Försäkringsteknisk utredning

Den försäkringstekniska utredningen har utförts av aktuarie Ulrika Taube. Utredningen visar att föreningens försäkringstekniska avsättning uppgår till 29 655 (27 778) Mkr. De åtaganden föreningen har består till en dominerande del av fasta garanterade räntor på inbetalade premier. Dessa åtaganden har i den försäkringstekniska utredningen värderats, med stöd av Finansinspektionens allmänna råd, med utgångspunkt i bl.a. aktuella marknadsräntor för motsvarande löptider.

Kostnader

I föreningens stadgar anges hur stora driftskostnader som maximalt får belasta verksamheten. Dessa får för år 2010 högst utgöra 63 (68) Mkr. Kostnaderna i försäkringsrörelsen uppgick till 42 (39) Mkr.

Ett mått på kostnadseffektivitet är förvaltningskostnadsprocenten, dvs. förhållandet mellan de totala driftskostnaderna och tillgångarnas genomsnittliga marknadsvärde, som uppgick till 0,11 (0,12) procent.

Kostnaderna för år 2010 tas ut genom att ett avdrag görs på in- och utbetalda premier om 0,75 procent och ett avdrag görs på avkastningen på försäkringskapitalet om preliminärt 0,10 procent. Modellen för kostnadsuttaget förändras för år 2011 och tas då ut som en fast avgift om 12 kr per försäkring och ett avdrag på försäkringskapitalet om preliminärt 0,10 procent.

Sammantaget skall avdragen motsvara verksamhetens kostnader och målsättningen är att sänka uttaget under de kommande åren.

Kollektiv konsolidering

Med kollektiv konsolidering avses tillgångarnas marknadsvärde minskat med finansiella skulder i förhållande till summan av försäkringstekniska skulden baserad på premieinbetalningar och den garanterade räntan samt tidigare allokerade återbäringsmedel.

Årets positiva värdeutveckling på tillgångarna innebär att det kollektiva konsolideringskapitalet ökat och uppgick vid årsskiftet till 4 720 (3 728) Mkr och att konsolideringsgraden före beslut om återbäringsränta vid årets slut uppgick till 112 procent.

Styrelsen har beslutat om en policy för kollektiv konsolidering och återbärning i föreningen. I policyn anges att konsolideringsgraden bör ligga inom intervallet 95 – 115 procent med en långsiktig målnivå på 100 procent.

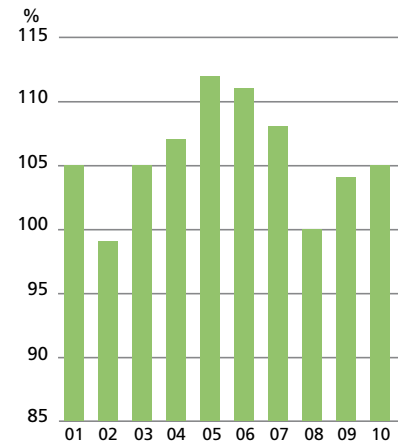
Beslut om att tilldela återbärning år 2010

Den goda nivån på konsolideringen vid årsskiftet innebar att styrelsen beslutat att efter av aktuarie utförd försäkringsteknisk utredning tilldela medlemmarna en återbärning för verksamhetsåret 2010 om 8 procent före avkastningsskatt och kostnader. Återbärningen tillförs medlemmarnas pensionskapital årsvis i efter-skott. Konsolideringsgraden vid årsskiftet efter beslutad återbärning för år 2010 uppgår till 105 procent.

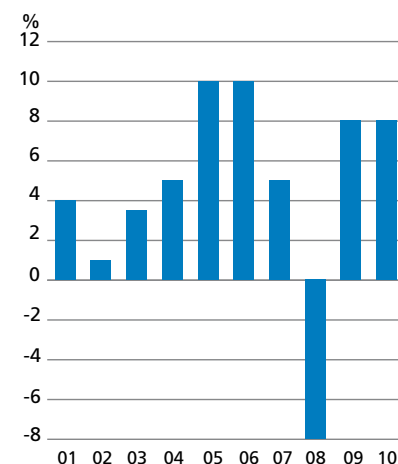
Utvecklingen av solvensen

Solvensen uttrycker hur stor del av den försäkringstekniska skulden som täcks av tillgångarna. Den goda avkastningen under året i kombination med något stigande marknadsräntor, vilket inneburit att utestående åtaganden sjunkit i värde, har stärkt solvensgraden jämfört med situationen vid årets början. Under året har solvensgraden stigit med 10 procentenheter från 134 procent till 144 procent. Avkastningen har bidragit med 8 procentenheter och förändringar i värderingen av utestående åtagande har bidragit med 2 procentenheter.

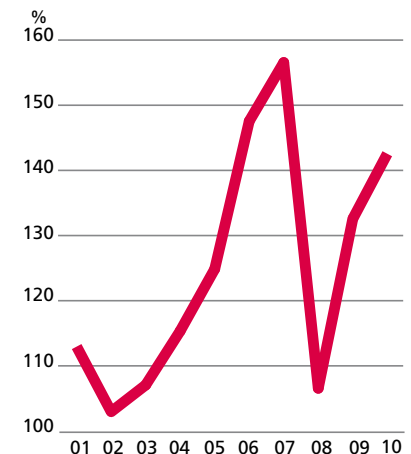
Kollektiv konsolideringsgrad

Återbäringsränta

Solvensgrad

Kapitaltillskott i form av förlagslån

Pensionsavtalet mellan parterna på det statliga avtalsområdet, PA 03 innebär att arbetsgivaren betalar premier till försäkringen Kåpan Tjänste för samtliga anställda men att anställda under 23 år inte tillförs premie. Enligt villkoren i stadgarna skall Kåpan Pensioner emittera ett evigt räntefritt förlagslån till parterna på ett belopp motsvarande de tillförda medlen. Under året har tillförts sådana medel om totalt 14 Mkr. Det emitterade förlagslånet kan endast återbetalas efter beslut av överstyrelsen och godkännande av Finansinspektionen. Förlagslånet utgör därmed en del av tillgängligt riskkapital i föreningen.

Avkastningsskatt

Föreningen betalar avkastningsskatt för medlemmarnas räkning. Utgångspunkt för skatteberäkningen är marknadsvärdet av föreningens tillgångar efter avdrag för finansiella skulder den 1 januari beskattningsåret. Avkastningen på dessa medel schablonberäknas efter en räntesats som är lika med den genomsnittliga statslåneräntan året innan beskattningsåret. Den framräknade schablonintäkten beskattas därefter med 15 procent. För föreningens vidkommande innebär detta att den inbetalade avkastningsskatten för år 2010 uppgick till 174 (178) Mkr.

Ledningsfunktioner och granskning

Kåpan Pensioners högsta beslutande organ är överstyrelsen. Ledamöterna i överstyrelsen är utsedda av parterna inom det statliga avtalsområdet. Hälften av ledamöterna är utsedda av Arbetsgivarverket och den andra hälften av de fackliga organisationerna. Det sammanlagda antalet ordinarie ledamöter uppgår till 30 med lika många personliga suppleanter. Föreningens operativa verksamhet leds av en styrelse, som består av sex ledamöter med personliga suppleanter. Styrelsen är i likhet med överstyrelsen paritetiskt sammansatt. Styrelsen utser föreningens verkställande direktör.

Under året har styrelsen haft sju sammanträden varav ett i form av ett två dagars seminarium. Viktiga frågor som behandlats är den framtida långsiktiga placeringsinriktningen och hanteringen av risker i förvaltningen. Under året har styrelsen bl.a. tagit beslut om en ny ersättningspolicy och gjort genomgångar av merparten av övriga policys. Styrelsen har även gått igenom och analyserat genomförda regelverksförändringar samt gjort konsekvensanalyser av sannolika kommande förändringar. Styrelsens ordförande är sedan den 23 februari 2006, Göran Ekström.

Administration

Föreningen hade förutom verkställande direktören vid årets slut nio anställda. Medelantalet anställda under året uppgick till 9 (7) personer med den huvudsakliga uppgiften att bedriva kapitalförvaltning och riskkontroll. Statens tjänstepensionsverk (SPV) i Sundsvall anlitas för att administrera försäkringsverksamheten. I uppdraget ligger att utveckla och underhålla föreningens försäkringsadministrativa system, göra premieinbetalningskontroll, utföra

försäkringstekniska beräkningar, utfärda pensionsbesked, upprätthålla en väl fungerande kundtjänst och ombesörja pensionsutbetalningar. För ersättning till ledande befattningshavare se not 7.

Investeringar

Årets investeringar uppgick till 10 (13) Mkr. Investeringarna är huvudsakligen hänförliga till det försäkringsadministrativa systemet. Systemet skrivs av på 10 år.

Utblick inför framtiden

Kåpan Pensioner startade sin verksamhet år 1992 och är sedan år 2003 icke-vals alternativ för den individuella ålderspensionen. Föreningens verksamhet ökar således hela tiden i omfattning vilket ställer större krav på organisationen men ger även stordriftsfördelar och möjligheter till en ökad effektivitet. Med nuvarande utveckling uppnås en balans mellan utbetalningar och inbetalningar ungefär år 2050 vilket innebär att organisationen löpande behöver utvecklas och anpassas. Under år 2010 har ett omfattande arbete slutförts med att modernisera och effektivisera det försäkringsadministrativa systemet som varit i drift sedan år 1992.

Moderniseringen av det försäkringsadministrativa systemet samt uppgraderingar av övriga system är en del av föreningens förberedelser inför ett eventuellt införande av nytt regelverk för föreningens verksamhet samt övriga förändringar i det gällande regelverk.

Den strategiska inriktningen av verksamheten ligger fast och målsättningen är att sänka de redan låga kostnaderna ytterligare samtidigt är det viktigt att förbättra informationen och kunskapen om den statliga tjänstepensionen. Föreningen kommer därför med start under år 2011 inleda ett fördjupat samarbete med Statens tjänstepensionsverk (SPV) rörande bl.a. samordnade pensionsbesked, koordinerade hemsidor och gemensam kundtjänst.

Behandling av årets resultat

Årets resultat på 3 782 (7 236) Mkr överförs till övriga fonder. Föreningens egna kapital uppgår därmed per den 31 december 2010 till 13 024 (9 305) Mkr.

Femårsöversikt

Resultat, Mkr	2010	2009	2008	2007	2006
Premieinkomst	3 650	3 417	3 637	2 715	2 688
Kapitalavkastning, netto	3 161	4 283	-5 203	393	2 087
Utbetalda försäkringsersättningar	-941	-782	-643	-536	-439
Utbetald återbäring ¹⁾	-77	-96	-163	-122	-81
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	3 956	7 414	-9 597	2 254	3 302
Årets resultat	3 782	7 236	-9 802	2 094	3 179

¹⁾ Utbetalningar redovisas som en avdragspost under Eget kapital, Finansiell rapport.

Ekonomisk ställning, Mkr	2010	2009	2008	2007	2006
Totala tillgångar ¹⁾	42 703	37 247	30 748	33 280	29 463
Placeringstillgångar ¹⁾	41 451	36 225	29 386	32 387	28 699
Försäkringstekniska avsättningar ²⁾	29 673	27 800	28 335	20 980	19 742
Kapitalbas tillika konsolideringskapital	13 024	9 305	2 154	12 113	9 716
Erforderlig solvensmarginal	1 187	1 112	1 133	839	789

¹⁾ Placeringstillgångar till verkligt värde och övriga tillgångar till bokfört värde.

²⁾ Från år 2006 marknadsvärderas avsättningarna med gällande marknadsränta.

Nyckeltal, procent	2010	2009	2008	2007	2006
Förvaltningskostnader ¹⁾	0,11	0,12	0,13	0,14	0,16
Totalavkastning	8,2	13,8	-15,6	1,5	8,8
Återbäringränta	8,0	8,0	-8,0	5,0	10,0
Konsolideringsgrad	105	104	100	108	111
Solvensgrad	144	134	108	158	149

¹⁾ I förhållande till genomsnittliga placeringstillgångar.

Totalavkastning per tillgångsslag ¹⁾

	Marknadsvärde 2010-12-31		Marknadsvärde 2009-12-31		Total- avkastning i procent 2010
	Mkr	%	Mkr	%	
Aktierelaterade	13 176	30,9%	11 336	30,4	18,1
Räntebärande	21 668	50,7%	19 553	52,5	2,4 ³⁾
Fastighetsrelaterade	4 067	9,5%	3 152	8,5	9,2
Övriga placeringar	3 161	7,4%	2 734	7,3	9,6
Övriga tillgångar	631	1,5%	472	1,3	-
Summa tillgångar	42 703	100,0%	37 247	100,0	8,2

¹⁾ Definieras i relation till vilket underliggande tillgångsslag som genererar avkastningen.

²⁾ Daglig tidsviktning av placeringarna i relation till värdetförändringar, ränteintäkter och utdelningar.

³⁾ Avkastningen på derivatinstrument som tecknats för att minska ränterisken i utestående försäkringsåtaganden är inkluderad i avkastningen för räntebärande placeringstillgångar.

Resultaträkning

Mkr	Not	2010	2009
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse			
Premieinkomst	3	3 650	3 417
Kapitalavkastning, intäkter	4	2 377	2 166
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	1 142	3 082
Utbetalda försäkringsersättningar	6	-941	-782
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar		-1 872	535
Driftskostnader	7	-42	-39
Kapitalavkastning, kostnader	8	-24	-33
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9	-334	-932
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		3 956	7 414
Icke-teknisk redovisning			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		3 956	7 414
Avkastningsskatt	10	-174	-178
Årets resultat		3 782	7 236

Rapport över totalresultat

Mkr	2010	2009
Årets resultat	3 782	7 236
Övrigt totalresultat	0	0
Summa totalresultat	3 782	7 236

Balansräkning

Mkr	Not	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Övriga immateriella tillgångar	11	19	13
Placeringstillgångar			
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	12	18 948	16 098
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	13	22 324	20 127
Derivat	14	179	0
	15	41 451	36 225
Fordringar			
Övriga fordringar	16	22	233
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	17	2	2
Kassa och bank		862	488
		864	490
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränteintäkter		341	278
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		6	8
		347	286
Summa tillgångar		42 703	37 247
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget Kapital			
Andra fonder			
Övriga fonder		8 897	1 738
Evigt förlagslån		345	331
Årets resultat tillika totalresultat		3 782	7 236
		13 024	9 305
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	18, 19	29 655	27 778
Avsättning till oreglerade skador	20	18	22
		29 673	27 800
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Avkastningsskatt		0	14
Skulder			
Derivat		0	121
Övriga skulder	21	5	5
		5	126
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		1	2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		42 703	37 247
Poster inom linjen			
Ställda panter		0	20
Ansvarsförbindelser		inga	inga
Övriga åtaganden	14	20 629	7 974

Rapport över förändring av eget kapital

2010

Mkr	Övriga fonder	Evigt förlagslån	Årets totalresultat	Eget kapital
Ingående eget kapital föregående räkenskapsår	1 738	331	7 236	9 305
Vinstdisposition 2009	7 236		-7 236	0
Under räkenskapsåret utbetald återbäring	-77			-77
Omförda medel enligt stadgarna		14		14
Årets resultat tillika totalresultat 2010			3 782	3 782
Utgående eget kapital räkenskapsåret	8 897	345	3 782	13 024

2009

Mkr	Övriga fonder	Evigt förlagslån	Årets totalresultat	Eget kapital
Ingående eget kapital föregående räkenskapsår	11 696	260	-9 802	2 154
Vinstdisposition 2008	-9 802		9 802	0
Av parterna tillförda medel	-60	60		0
Under räkenskapsåret utbetald återbäring	-96			-96
Omförda medel enligt stadgarna		11		11
Årets resultat tillika totalresultat 2009			7 236	7 236
Utgående eget kapital räkenskapsåret	1 738	331	7 236	9 305

Kassaflödesanalys

Mkr	1 jan – 31 dec 2010	1 jan – 31 dec 2009 ⁵⁾
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt ¹⁾	3 956	7 414
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet ²⁾	1 068	-2 684
Betald avkastningsskatt	-174	-178
Utbetald återbäring ³⁾	-77	-96
Förändring av övriga rörelsefordringar	150	169
Förändring av övriga rörelseskulder	-15	-55
Kassaflöde från den löpande verksamheten	4 908	4 570
Investeringsverksamheten		
Investering i anläggningstillgångar	-9	-13
Försäljning av finansiella placeringstillgångar	24 099	12 055
Köp av finansiella placeringstillgångar	-28 638	-16 806
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-4 548	-4 764
Finansieringsverksamheten		
Inbetalda utjämningsavgifter	14	11
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	14	11
Årets kassaflöde	374	-183

Förändring av likvida medel

Mkr	2010	2009
Likvida medel vid årets början	488	671
Årets kassaflöde	374	-183
Likvida medel vid årets slut ⁴⁾	862	488

¹⁾ Varav	1 jan – 31 dec 2010	1 jan – 31 dec 2009
Räntebetalningar	1 187	1 349
Ränteutbetalningar	116	164
Erhållna utdelningar	269	197

²⁾ Varav	1 jan – 31 dec 2010	1 jan – 31 dec 2009
Avskrivningar	4	1
Orealiserade vinster	-1 142	-3 046
Orealiserade förluster	334	896
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	1 872	-535

³⁾ Utbetald återbäring tas direkt från Övriga fonder.

⁴⁾ Likvida medel består av kassa och bankmedel.

⁵⁾ Siffrorna för jan-dec 2009 har justerats jämfört med föregående årsredovisning.

Noter

Samtliga belopp i följande noter är angivna i miljoners kronor om inte annat anges.

NOT 1 Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2010 och avser Kåpan pensioner försäkringsförening (Kåpan Pensioner) som är en försäkringsförening med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Kungsgatan 4 B, Stockholm och organisationsnummer är 816400-4114. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 8 mars 2011. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 6 april 2011.

Kåpan Pensioners årsredovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2008:26 och FFFS 2009:12) samt Rådet för finansiell rapportering, rekommendation RFR 2.

Kåpan Pensioner tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS vilket innebär att internationella redovisningsstandarder tillämpas i den utsträckning det är möjligt enligt svensk lag på redovisningsområdet.

Förutsättningar vid upprättande av den finansiella rapporten

Kåpan Pensioners funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Finansiella tillgångar och skulder värderas till verkligt värde. Övriga tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

En källa för bedömningar och osäkerheter är värdet på de åtaganden som ligger i de försäkringskontrakt som föreningen har tecknat. En annan källa till bedömningar och osäkerhet är värderingen av finansiella tillgångar för vilka det inte finns något observerbart marknadspris. För dessa instrument används antingen objektiva externa värderingar eller ett värde baserat på en bedömning av förväntade framtida kassaflöden. Vid behov kompletteras dessa värderingar med ytterligare bedömningar beroende på osäkerheten i marknadssituationen.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Utländsk valuta

Tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till svenska kronor efter balansdagens valutakurs.

Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto inom raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Terminskontrakt i utländsk valuta används i huvudsak för att eliminera valutakursrisken i utländska aktier och andelar.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringskontrakt redovisas och värderas i resultat- och balansräkning i enlighet med sin ekonomiska innebörd. Samtliga kontrakt redovisas som försäkringsavtal. Klassificeringen baseras på att föreningen garanterar en viss ränta på inbetalade premier samt ett antal övriga åtaganden som innebär att föreningen tar på sig en betydande försäkringsrisk i relation till försäkringstagaren.

Premieinkomst

Premieinkomsten för året består av emottagna premier.

Premieinkomsterna för Kåpan Tjänste avser under året inbetalda premier med avdrag för så kallade utjämningsavgifter enligt förenings stadgar. För Kåpan Plus, Kåpan Extra, Kåpan Ålderspension och ITPK-P motsvarar premieinkomsten vad som inbetalats under året.

Livförsäkringsavsättning

Samtliga livförsäkringsavsättningar avser tjänstepensioner och värderas enligt principerna i EU:s tjänstepensionsdirektiv. Det innebär att föreningens åtagande värderas enligt så kallade aktsamma antaganden. Avsättningen beräknas enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om val av räntesats för att beräkna livförsäkringsavsättningar (FFFS 2008:23). Det innebär att avsättningen marknadsvärderas med utgångspunkt i gällande marknadsräntor för motsvarande löptider som gjorda åtaganden. Livförsäkringsavsättningen motsvarar beräknat kapitalvärde av föreningens åtaganden. Antaganden om framtida dödlighet, ränta, driftskostnad och skatt har beaktats. Samtliga dödlighetsantaganden som görs är könsberoende. Utbetalade pensioner beräknas dock utifrån könsneutrala antaganden. Antagandet om driftskostnader förväntas motsvara framtida faktiska kostnader för administrationen.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen utgörs av sjukräntor för anställda inom PA-91-avtalet som vid utgången av 2010 var arbetsoförmögna minskat med eventuella slutbetalningspremier för de samma under 2011. Föreningens aktuarie beräknar avsättningen. Förändring i oreglerade skador redovisas i not 20.

Redovisning av kapitalavkastning

Kapitalavkastning, intäkter

Intäkter avser avkastning på placeringstillgångar i form av utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Kostnader för placeringstillgångar utgörs av kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsförluster (netto).

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

Samtliga placeringstillgångar värderas till verkligt värde. Skillnaden mellan värderingen och anskaffningsvärdet är en orealiserad vinst eller förlust som redovisas netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust.

Realiserad vinst eller förlust är skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som Övriga intäkter.

forts. Not 1

Avkastningsskatt

Avkastningsskatt är inte en skatt på föreningens resultat, utan betalas av föreningen för försäkringstagarnas räkning. Värdet på de netto-tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Kostnaden redovisas som skattekostnad.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar som förväras av Kåpan Pensioner redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar (se nedan) och eventuella nedskrivningar. Immateriella tillgångar skrivs av på mellan tre till fem år från det datum då de är tillgängliga för användning. Det försäkringsadministrativa systemet skrivs av på 10 år.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen är aktier och andra eget kapital instrument, räntebärande värdepapper, förlagslån och olika former av derivat.

Förvärv och avyttring av finansiella instrument redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då föreningen förbinder sig att förvärva eller avyttra instrumentet.

Kåpan Pensioner har som princip att värdera samtliga placeringstillgångar till verkligt värde via resultaträkningen (fair value option) dels därför att föreningen löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden, dels därför att när det gäller räntebärande tillgångar så reducerar detta en del av den redovisningsmässiga inkonsekvens och volatilitet som annars uppstår när livförsäkringstekniska avsättningar löpande omvärderas genom en diskontering med en aktuell ränta.

Följande punkter sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrumenten i redovisningen.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknads-transaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktions-kostnader vid en avyttring beaktas inte. Den största delen av föreningens finansiella instrument har ett verkligt värde baserat på priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så erhålls en uppskattning av det verkliga värdet genom tillämpning av modellbaserad värderingsteknik enligt följande:

För onoterade aktier så tar respektive extern portföljförvaltare fram värderingen baserat på tillgänglig prisinformation. Normalt sett föreligger en tidsmässig förskjutning i denna värdering med 1 – 3 månader. Detta innebär att värderingarna per 2010-12-31 typiskt sett baseras på värdebesked från förvaltarna framtagna under perioden 2010-09-30 – 2010-11-30.

För vissa finansiella instrument erhålls uppgifter om verkligt värde genom en bedömning av värdet. Värderingen görs då i regel med utgångspunkt i en uppskattning av det förväntade framtida kassaflödet. Kåpan Pensioner utvärderar värderingen med regelbundna intervaller och prövar dess giltighet genom att bedöma dess rimlighet och att använda parametrar och prognoser som överensstämmer med den faktiska utvecklingen.

För vissa räntebärande placeringar har en modellbaserad kassaflöde-värdering av den underliggande företagslåneportföljen i respektive placering legat till grund för värderingen.

Derivatinstrument

Derivatinstrument tas upp till det verkliga värde utifrån det värde som erhålls från motpart där verkligt värde beräknats med hjälp av en värderingsmodell som är etablerad på marknaden för värdering av den typ av derivatinstrument som det är fråga om.

Viktiga bedömningar samt källor till osäkerhet

Som framgår av ovanstående avsnitt, Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad, baseras värderingen till verkligt värde på värderingsmodeller. En sådan värdering grundas till del på observerbara marknadsdata och till del, i avsaknad av sådana, på antaganden om framtida förhållanden. Värderingar som inte baseras på publicerade prisnoteringar innebär osäkerhet.

Graden av osäkerhet varierar och är störst när framtidsantaganden måste göras som inte grundas på observerbara marknadsförhållanden. För vissa av antagandena kan mindre justeringar ge betydande effekt på det uppskattade värdet. När placeringarna blir aktuella att realisera i framtiden kan det verkliga uppnådda försäljningspriset komma att avvika från tidigare uppskattningar, vilket kan ge en betydande positiv eller negativ resultat effekt.

Som också framgår av avsnittet föreligger beträffande onoterade aktier en tidsfördröjning beträffande värderingstidpunkten. I en marknad med sjunkande marknadspriser innebär detta att de uppskattade verkliga värdena överskattas och vice versa.

Finansiella skulder

Upplåning samt övriga finansiella skulder, t.ex leverantörsskulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma föreningen till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Persondatorutrustning kostnadsförs vid anskaffningstidpunkten. Konst för utsmyckningsändamål värderas till anskaffningsvärde.

Pensioner

Föreningen har individuellt baserade pensionsplaner för tjänstepension med utgångspunkt i pensionsavtalet för bank- och försäkringsanställda. Pensionen är tryggad genom försäkringsavtal.

Evigt förlagslån

Överstyrelsen beslutade under 2008 att ändra stadgarna och ąveckla den särskilda regleringen av den del av föreningens eget kapital som utgjorde av premiergleringsfonden. Premiergleringsfonden kunde enligt stadgarna användas för särskilt pensionsfrämjande ändamål av de avtalslutande parterna. Medlen i fonden övergick efter slutreglering av gjorda försäkringsåtaganden till att vara en oreglerad del av eget kapital. De medel som tidigare tillförts föreningen via fonden tillförs därefter genom förlagslån.

NOT 2 Upplysningar om väsentliga risker osäkerhetsfaktorer

Kåpan Pensioners redovisade resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och de finansiella riskerna. Risk och riskhantering är därför en del av verksamheten i försäkringsföretaget.

Syftet med föreningens riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra de största riskerna som företaget är exponerat för. Det viktigaste syftet är att tillse att försäkringsföretaget har en tryggande solvens i förhållande till de risker företaget är exponerat för.

Finansiella risker kan hanteras på två principiella sätt. Dels kan åtgärder vidtas som reducerar effekten av finansiella risker, detta sker inom ramen för riskhanteringsprocessen. Dels kan kapital allokteras till en buffert för att täcka förluster som de finansiella riskerna kan komma att generera.

Huvudansvaret för de risker som föreningen är utsatt för ligger på styrelsen, som ansvarar för att se till att föreningens hantering av risker (riskhantering) och uppföljning av föreningens risker (riskkontroll) är tillfredsställande och att det finns en funktion i föreningen för självständig riskkontroll och regelefterlevnad. Styrelsen fastställer de riktlinjer som ska gälla för riskhantering, riskrapportering, intern kontroll och uppföljning. Styrelsen har i särskilda instruktioner inom vissa ramar delegerat ansvaret för riskhantering till Verkställande direktör och Risk Manager. Instruktionerna revideras regelbundet av styrelsen för att säkerställa att de korrekt återspeglar verksamheten.

Risker i försäkringsverksamheten

Föreningens åtagande består av avgiftsbetald ålderspensionsförsäkring med garanterad avkastning. Den risk som föreligger beträffande dessa försäkringar är att föreningen inte kan infria sina förpliktelser. För att begränsa risken för att detta skall inträffa görs de åtaganden som ligger till grund för beräkning av garanterade pensionsbelopp med säkerhetsmarginaler. Försäkringsrisken analyseras fortlöpande av föreningens aktuarie.

Försäkringsrisken består av flera olika delar där nivån på medlemmarnas garanterade avkastning är den klart största. En annan risk är åtaganden kring livslängd den s.k. dödlighetsrisken som påverkas av avkastningen på tillgångarna i relation till livslängd. För föreningen som har en utbetalningstid för huvuddelen av pensionskapitalet under 5 år, när medlemmarna är mellan 65 – 70 år, är dödlighetsrisken relativt liten jämfört med pensioner som betalas ut livslångt. Försäkringsrisk omfattar både risken att försäkringsutfallet under det kommande året blir ovanligt ogynnsamt (slumprisk, avsättningen för ej intjänad premie och kvardröjande risker) och att avecklingen av oreglerade skador blir dyrare än beräknat (parameterfel). Beräkningarna av bästa skattning, slumpfel, parameterfel och annullationsrisker baseras på faktiska bestånd på balansdagen.

I och med pensionsavtalet PA 03 har Kåpan Pensioner fått en successivt ökande andel livslånga pensioner genom den individuella ålderspensionen. Över tiden kommer därmed dödlighetsrisken att öka i verksamheten. Följande känsligheter föreligger för de viktigaste riskerna i försäkringsverksamheten. Pensionsavtalet PA 03 innebär att föreningens ansvar för slutbetalning av återstående premier till pension vid bl.a. sjukdom på sikt upphör.

Antagande	Förändring i antagande	Förändring i avsättning, Mkr
Dödlighet	20%	314
Kostnadsinflation	20%	115
Diskonteringsränta	1 %-enhet	3 114

Hantering av ränterisker i utestående försäkringsåtaganden

De åtaganden föreningen har består till en dominerande del av fasta garanterade räntor på inbetalade premier. Dessa åtaganden har i den försäkringstekniska avsättningen värderats, i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd, med utgångspunkt i aktuella marknadsräntor för motsvarande löptider.

Under året har marknadsräntan stigit något vilket inneburit att värdet på gjorda åtaganden sjunkit i värde med 387 Mkr. För att minska den utestående ränterisken i gjorda åtaganden har avtal om olika former av räntesäkringar tecknats. Avtalen innebär att den fasta räntan i åtagandena byts mot en rörlig ränta med en mindre risk för värdeförändring. Utestående avtal om räntesäkring omfattade totalt 10 800 (12 144) Mkr. Värdeförändringen för räntesäkringarna uppgår till 234 (- 292) Mkr. Den sammanlagda resultateffekten och positiva påverkan på solvensen uppgår därmed till 621 Mkr. Normalt bör värdet på räntesäkringarna sjunka om värderingen av skulden visar på ett lägre värde. Den aktiva förvaltningen av räntesäkringarna har under året dock varit lyckosam och bidragit till en förstärkning av resultat och solvens.

Hantering av matchningsrisk

Föreningens sammantagna utestående ränterisk (matchningsrisk) är en sammanvägning av de räntebärande tillgångarnas räntebindningstid och den utlovade pensionsutbetalningen inklusive den garanterade räntan på medlemmarnas sparande fram till dess utbetalning. Matchningsrisken definieras som den ränterisk som kan beräknas som skillnaden mellan durationen på samtliga tillgångar inklusive räntederivat och durationen på pensionskulden. Utestående matchningsrisk mäts som ränterisktäckningsgrad. Ränterisktäckningsgraden bör ej understiga 30 % och löpande anpassas till utvecklingen av solvensgraden och behovet av ränterisksäkring av utställda åtaganden. Den sammanlagda utestående ränterisken beräknad enligt Finansinspektionens trafikljusmodell uppgår till 2 371 (2 166) Mkr motsvarande en ränterisktäckningsgrad om 35,6 %.

Mål, principer och metoder för hantering av finansiella risker

I föreningens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har försäkringsföretagets styrelse fastställt en placeringspolicy med riktlinjer och instruktioner för finansverksamheten.

Allmänna mål för riskhantering

Föreningens tillgångar skall placeras på det sätt som bäst gagnar medlemmarnas intressen. Överdriven riskkoncentration skall undvikas genom tillbörlig diversifiering mellan samt inom olika tillgångslag. Tillgångarna skall, med beaktande av föreningens försäkringsåtaganden och förändringar i framtida värde och avkastning, placeras så att föreningens betalningsberedskap är tillfredsställande och att en tillräcklig förväntad avkastning uppnås inom ramen för en aktsam förvaltning.

Allmänna principer för riskhantering

Risktagandet i föreningen ska vara rimligt i förhållande till gjorda åtaganden, det vill säga det skall vara aktsamt. Detta efterlevs genom ett begränsat risktagande inom ramen för de krav som ställs på matchning, diversifiering och risktagande. Risktagandet skall också, vid varje tidpunkt, stå i rimlig proportion till föreningens långsiktiga mål för avkastningen uttryckt som nivån på de garanterade åtagandena och förväntad återbäringsränta.

Hantering av ränterisk

Ränterisken uttrycker den förändring av marknadsvärdena på ränterelaterade instrument som uppstår vid rörelser i det allmänna ränteläget. Värdeförändringen och därmed risken är kopplad till vilken räntebindningstid (duration) respektive instrument och hela portföljen har vid varje tillfälle. Ränterisken i placeringar i ränterelaterade instrument mäts med utgångspunkten att varje dags räntebindning ökar risken.

forts. Not 2

Utestående löptider på räntebärande tillgångar och skulder

	högst 1 år	1-3 år	3-5 år	5-10 år	+ 10 år	utan ränta	totalt
Tillgångar							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 034	4 340	9 425	4 421	1 104	0	22 324
Skulder							
Livförsäkringstekniska avsättningar	- 1 101	- 4 026	- 2 749	- 5 934	- 15 845	- 18	- 29 673
Räntederivat	0			3 549	7 356		10 905
Kumulativ exponering	1 915	257	6 601	2 036	-7 385	-18	3 406

Hantering av aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker på grund av förändringar i kursen på aktiemarknaden. För att minska kursrisken i aktieportföljen bör en, i förhållande till portföljens storlek, god diversifiering av innehaven eftersträvas.

För aktierelaterade instrument mäts risken genom att analysera hur mycket marknadsvärdet påverkas av fallande eller stigande aktiekurser. Nedan redogörs för den utestående aktiekursrisken.

Hantering av fastighetsprisrisk

Fastighetsprisrisk är risken för att marknadsvärdet på en fastighetsplacering sjunker i värde och mäts som en minskning av marknadsvärdet.

Hantering av valutarisk

Valutarisken uppstår till följd av värdeförändring i tillgångar och skulder till följd av förändringar i valutakurserna. Valutarisken mäts som en procentuell andel av de utländska tillgångar som ej är valutasäkrade. För Kåpan Pensioner är samtliga åtaganden på skuldsidan i svenska kronor. Därmed utgör samtliga värden på tillgångssidan som är i utländsk valuta och ej är valutasäkrade en valutarisk. Exponering för valutarisk får ej överstiga 10 procent av de totala tillgångarnas värde.

Valutaexponeringen uppgår efter valutakurssäkring till 8,4 (6,8) procent av placeringstillgångarnas värde. Bruttoexponeringen, dvs. valutaexponering utan valutaterminer, uppgår till 11 794 (8 890) Mkr.

Hantering av kreditrisk

Kreditrisken är den skillnad i värdering av ett värdepapper med kreditrisk i förhållande till en riskfri obligation med likartade villkor och samma duration. Skillnaden (räntedifferensen) kallas för kreditspread och definieras som skillnaden i ränta mellan en (riskfri) obligation utgiven av staten och vad en utgivare som kan gå i konkurs (t.ex. ett företag) får betala.

Kreditrisken mäts genom en beräkning av hur marknadsvärdet på tillgångar med kreditrisk förändras, om skillnaden mellan den riskfria räntan och räntan på tillgångar med kreditrisk förändras med ett visst antal procent.

Hantering av motpartsrisk

Föreningen placerar sitt kapital på många olika sätt. Motpartsrisken innebär ett mått sannolikheten för att en motpart inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden. Risken hanteras genom att värdet av en enskild placering begränsas i styrelsens beslut om placeringar. Begränsningarna omfattar hela grupper eller koncerner och samtliga värdepapperstyper.

Med en grupp avses två eller flera fysiska eller juridiska personer som utgör en helhet ur risksynpunkt därför att någon av dem har, direkt eller indirekt, ägarinflytande över en eller flera av de övriga i gruppen, eller att de utan att stå i sådant förhållande har sådan inbördes anknytning att någon eller samtliga av de övriga kan råka i betalningssvårigheter om en av dem drabbas av finansiella problem.

Översiktlig redogörelse för gällande begränsningar och utestående risker

Kreditvärdighet	Gällande begränsningar i placeringspolicy		Utestående obligationer	
	av totala tillgångar	maximalt per motpart	av totala illgångar	största motpartsexp.
Mycket hög	50 %	5,0 % ¹⁾	34,0 %	2,3 %
Hög	25 %	2,5 % ²⁾	6,2 %	1,1 %
Medel	10 %	1,0 %	5,5 %	0,7 %
Låg	5 %	0,5 %	3,7 % ³⁾	0,4 % ³⁾

¹⁾ Svenska bostadsinstitut max 10 %

²⁾ Statligt helägda bolag max 5 %

³⁾ Exklusive ett av styrelsen beslutat undantag, 0,95 %

För obligationer och andra skuldförbindelser utfärdade eller garanterade av svenska staten finns ingen begränsning.

Hantering av kassaflödesrisk

Föreningen hanterar kassaflödesrisken genom att, vid varje tidpunkt, säkerställa att de lätt omsättningsbara tillgångarna täcker pensionsutbetalningarna för minst tre år framåt i tiden. Föreningen har ett betydligt större inflöde av premier än utflöde av pensionsbetalningar vilket gör att kassaflödesrisken är begränsad.

Hantering av transaktionsrisk (Settlementrisk)

Innebär risken för att en förmedlande part inte kan fullgöra sitt åtagande i samband med en transaktion av ett finansiellt instrument och därigenom orsakar någon av parterna en förlust. Risken hanteras genom att handel med värdepapper endast får ske med värdepappersbolag godkända av den svenska tillsynsmyndigheten eller av motsvarande myndighet, då det gäller utländskt värdepappersbolag. Vid handel med värdepapper, som inte är föremål för clearing, genom av svensk tillsynsmyndighet eller av motsvarande utländsk myndighet godkänt clearinghus (t ex OM, VPC eller LIFFE) får dock endast motpart utgöras av värdepappersbolag som ingår i bankkoncern med mycket hög kortfristig kreditvärdighet. Föreningens tillgångar skall förvaras i depå hos värdepappersinstitut godkända av den svenska tillsynsmyndigheten eller motsvarande myndighet då det gäller ett utländskt värdepappersinstitut.

Bedömning av nivån på de samlade riskerna i verksamheten

Med marknadsrisk avses förändringen i värdet av en finansiell tillgång när priset som bestämmer tillgångens värde förändras. Känsligheten för prisförändringar är olika för olika tillgångsslag. Aktier är generellt sett mer känsliga än ränteplaceringar.

Då det gäller aktier är det framförallt kursrisken som beaktas. För utländska aktier tillkommer även valutakursrisk. Styrelsen har fastställt en placeringspolicy som bl.a. begränsar aktiekursrisken. Sålunda skall

forts. nästa sida

forts. Not 2

aktieportföljen vara väl diversifierad så att enskilda placeringar ej utgör för stor risk. Riskspridningen skall dessutom ske genom placeringar inom olika branscher och på olika marknader.

Värdet av de räntebärande placeringarna varierar med förändringarna av marknadsräntan på det aktuella instrumentet. Då det allmänna ränteläget eller kreditpremien stiger sjunker värdet på de räntebärande placeringarna. Graden av förändring beror på räntebindningstiden. Ett sätt att definiera ränterisken är att beräkna durationen, det vill säga räntebindningstiden med hänsyn tagen till förfallodagen och räntebetalingarna.

Även värdet av föreningens åtaganden ökar och minskar med förändringar i gällande marknadsräntor. Den utestående ränterisken är en sammanvägning av risken på tillgångssidan och skuldsidan.

Känslighetsanalys

Riskvariabel	Påverkan på:		
	Placerings-tillgångar	Livförsäkrings-avsättning	Eget kapital
Värdenedgång på aktier, 10%	- 1 664	–	- 1 664
Värdenedgång fastighetsrelaterat, 10%	- 295	–	- 295
Valutakursfall, 10%	- 352	–	- 352
Ränteuppgång, 1%	- 1 421	3 114	1 693

Vid beräkning av effekten på livförsäkringsavsättningen ovan har hänsyn tagits till skatt och kostnader.

Hantering av operativ risk

Operativ risk är att hänföra till problem med administrativ hantering, och innebär att förluster kan uppkomma på grund av otillräckliga kontroller eller bristfälliga kunskaper. Operativa risker kan indelas i administrativa risker, IT-risker och legala risker. Övergripande riktlinjer har fastställts av styrelsen. Genom att endast nio anställda svarar för föreningens ledning och kapitalförvaltning har styrelsen beslutat att anlita externa internrevisorer, bl. a. för den oberoende granskningen av föreningens verksamhet som Finansinspektionen föreskriver.

Kåpan Pensioner har tecknat avtal med Statens tjänstepensionsverk (SPV) om att administrera försäkringsverksamheten. Föreningens interna revision har inom ramen för styrelsens uppdrag ansvaret att löpande utvärdera de tjänster som köps från SPV.

NOT 3 Premieinkomster

	2010	2009
Premieinkomster Kåpan Tjänste	1 770	1 676
Premieinkomster ITPK-P	19	32
Premieinkomster Kåpan Extra	667	554
Premieinkomster Kåpan Plus	110	114
Premieinkomster Kåpan ålderspension	1 084	1 041
	3 650	3 417

All premieinkomst avser avtal tecknade i Sverige. Samtliga avtal är återbäringsberättigade liksom att Kåpan-försäkringarna är kollektivt avtalade individuella försäkringar.

NOT 4 Kapitalavkastning, intäkter

	2010	2009
Aktieutdelningar	269	199
Ränteintäkter		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive bankbehållning och motsvarande	1 081	909
Valutakursvinster, netto	3	0
Realisationsvinster, netto		
Aktier	847	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ¹⁾	5	54
Derivat ¹⁾	172	1 004
	2 377	2 166

¹⁾ Varav för tillgångar innehavda för handelsändamål.

Allt resultat är härförligt till finansiella tillgångar med värdeförändringar över resultaträkningen.

NOT 5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar

	2010	2009
Aktier och andelar	834	2 558
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	524
Derivat	308	0
	1 142	3 082

NOT 6 Försäkringsersättningar

	2010	2009
Pensionsutbetalningar Kåpan Tjänste	-732	-607
Pensionsutbetalningar ITPK-P	-26	-21
Pensionsutbetalningar Kåpan Extra	-71	-57
Pensionsutbetalningar Kåpan Plus	-112	-97
	-941	-782

NOT 7 Driftskostnader

	2010	2009
Administrationskostnader	-62	-56
Återförda kostnader hänförliga till kapitalförvaltningen	20	17
	-42	-39
Samtliga driftskostnader per kostnadslag		
Personalkostnader	-19	-16
Lokalkostnader	-2	-2
Avskrivningar	-4	-1
Andra verksamhetsrelaterade kostnader	-17	-20
	-42	-39
Arvode till revisorer *)		
KPMG		
Revisionsuppdrag	-1	-1
Övriga uppdrag	0	0
	-1	-1

*) Ingår i andra verksamhetsrelaterade kostnader

Medelantal anställda

	Kvinnor	Män	Totalt
	3 (2)	6 (5)	9 (7)

Löner och ersättningar (tkr)	2010	2009
Överstyrelsen	110	120
Styrelse och verkställande direktör	2 273	2 173
Övriga anställda	7 875	6 255
varav rörlig ersättning	203	104
Pensions- och andra sociala avgifter	7 770	6 830
varav pensionskostnader	3 626	3 228
därav VD:s pensionskostnader	932	856

Till styrelsen har utbetalats arvode (kr)**Ordinarie ledamöter**

Göran Ekström, ordförande	90 000 (90 000)
Lars Fresker, vice ordförande	69 000 (72 000)
Edel Karlsson Håål	45 000 (30 000)
Sven-Olof Hellman	39 000 (45 000)
Nils Henrik Schager	45 000 (48 000)
Karin Starrin	6 000 (36 000)
Gunnar Holmgren	40 500 (30 000)

Inga rörliga prestationsbaserade ersättningar utgår till styrelsen. Styrelsen har inga pensionsförmåner eller särskilda avgångsvederlag. Arvodet till styrelsen beslutas av överstyrelsen på förslag från styrelsen.

Till verkställande direktören har som kontant lön utbetalats 1 793 118 kr (1 674 036) varav 1 793 118 kr (1 674 036) utgör grundlön och 0 kr (0) rörlig ersättning. Den rörliga ersättningen är maximerad till två månadslöner för samtliga anställda inkl verkställande direktören. Föreningens ersättningspolicy finns publicerad på webbplatsen www.kapan.se.

Verkställande direktören har förmån av fri bil. Verkställande direktören är tillsvidareanställd med 60 år som pensionsålder. Pension utgår mellan 60-65 år med 70% av gällande grundlön och en intjänandetid på 20 år.

Personliga suppleanter

Jonas Bergström	22 000 (28 000)
Elisabeth Sasse	24 000 (24 000)
Harald Mårtensson	25 000 (30 000)
Helen Thornberg	26 000 (28 000)
Margareta Sjöberg	25 000 (26 000)
Pia Enochsson	19 500 (0)

Pension efter 65 år utgår enligt ITP-planen. För verkställande direktören gäller rätt till lön och förmåner under 24 månader efter det att anställningen upphört på grund av uppsägning från föreningens sida. Dock skall avräkning av sådan förmån ske om ersättning från annan anställning erhålls.

En ömsesidig uppsägningstid om sex månader gäller.

Lön och övriga ersättningar till verkställande direktören beslutas av styrelsens ersättningsutskott.

Lön och ersättningar till övriga anställda beslutas av verkställande direktören. Företagets pensionsplaner för tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal.

NOT 8 Kapitalavkastning, kostnader

	2010	2009
Kapitalförvaltningskostnader	-3	-3
Driftskostnader hänförliga till kapitalförvaltningen	-20	-17
Räntekostnader	-1	0
Realisationsförluster, netto		
Aktier och andelar	0	-13
	-24	-33

Kostnaderna är hänförliga till finansiella tillgångar innehavda för handelsändamål.

NOT 9 Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	2010	2009
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-334	0
Derivat	0	-932
	-334	-932

NOT 12 Aktier och andelar

	2010		2009	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska aktier	4 873	6 778	6 530	7 377
Utländska aktier	12 424	12 170	8 751	8 721
	17 297	18 948	15 281	16 098

Klassificeras som finansiella tillgångar, värderade till verkligt värde med värdet förändring över resultaträkningen.

NOT 13 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2010		2009	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska staten	0	0	208	207
Svenska bostadsinstitut	10 201	10 029	7 952	7 993
Övriga svenska emittenter	8 322	8 163	8 138	8 180
Utländska stater	100	100	100	102
Övriga utländska emittenter	5 428	4 032	5 121	3 645
Summa obligationer	24 051	22 324	21 519	20 127
varav efterställt				
Förlagslån tidsbundet	1 580	1 322	1 275	1 029

Klassificeras som finansiella tillgångar, värderade till verkligt värde med värdet förändring över resultaträkningen.

Totalt har 23(21) ränteplaceringar motsvarande ett uppskattat värde om 404(415) Mkr värderats av en erkänd internationell bank. I den tillämpade värderingen har beräkningsantagandena påverkats av aktuella

NOT 10 Avkastningsskatt

	2010	2009
Avkastningsskatt	-174	-178
	-174	-178

Avkastningsskatt är inte en skatt på föreningens resultat, utan är en schablonskatt som betalas av föreningen för försäkringstagarnas räkning.

Skatten baseras på värdet av de nettotillgångar som försäkringstagarna har hos föreningen och betalas löpande under året.

Föreningen betalar ingen skatt på årets resultat.

NOT 11 Immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar	2010	2009
Anskaffningsvärde	66	64
Ackumulerade avskrivningar	-47	-51
	19	13

bedömningar av avkastningskrav och risken för betalningsinställelse i de underliggande företagen.

Under år 2010 har räntebetalingar från dessa placeringar erhållits med 98 Mkr.

NOT 14 Derivat

Valutaderivat	Nom belopp	Bokfört värde positivt	Bokfört värde negativt
AUD	52		-8
CAD	13	1	
CHF	19		-3
EUR	201	60	
GBP	73	22	
JPY	5 190	3	
USD	749	127	
Summa	6 297	213	-11
varav clearat		0	
Ränteswappar	9 019	59	
Ränteswappar	3 910		-82
Summa	12 929	59	-82
varav clearat		0	
Summa derivat			179

Samtliga derivatinstrument klassificeras som innehav för handelsändamål med värdeförändring över resultaträkningen.

Derivatinstrument används vid förvaltningen av föreningens placerings-tillgångar och är ett alternativ till ett direkt köp eller försäljning av värdepapper eller valuta. Huvudprincipen för handel med derivat är att handeln skall ske för att effektivisera förvaltningen eller minska kurs- och valutarisker.

Derivataffärer görs antingen via erkända clearingsinstitut eller med motparter med god kreditvärdighet. Flertalet derivataffärer regleras med marknadspraxis genom så kallade ISDA-avtal. De derivataffärer som görs innebär marknadsexponering i form av valutakurs-, ränte-, aktiepris- och aktieindexrisker.

Nominellt värde av dessa derivat redovisas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter som åtagande (poster inom linjen) per respektive balansdag. Per 2010-12-31 är nyss nämnda belopp 20 629 (7 974) Mkr.

Åtagande att investera i onoterade aktier och fonder uppgår till 2 661 (3 504) Mkr.

NOT 15 Kompletterande information om finansiella instrument redovisade till verkligt värde

Placeringstillgångar uppdelat på olika typer av finansiella instrument värderade till verkligt värde per 31 december 2010

Finansiella instrument	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Placeringstillgångar				
Aktier och andelar	13 839	416	4 693	18 948
Obligationer och värdepapper	19 725	1 096	1 503	22 324
Derivat – positivt värde	0	179	0	179
Summa	33 564	1 691	6 196	41 451
Skulder, derivat				
Derivat – negativt värde	0	0	0	0
Summa	0	0	0	0

Klassificering av värdepapper till verkligt värde genom användning av en hierarki för verkligt värde som återspeglar betydelsen av de indata som använts i värderingarna. Hierarkin innehåller följande nivåer:

Nivå 1 – Noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder.

Nivå 2 – Andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som inte är direkt observerbara men värdet är härlett från priser på aktiv marknad.

Nivå 3 – Indata för tillgången eller skulden i fråga bygger till en betydande del på icke direkt observerbara marknadsdata dvs. det saknas aktiv marknad för identiska placeringar t.ex. fastighetsvärden.

Placeringar i nivå 3 består till övervägande delen av fastighetsrelaterade aktier och aktieägarlån samt olika kreditinstrument.

forts. Not 15

Bedömning av utstående risker för placeringar redovisade i nivå 3

Förändring nivå 3 under året	Aktier och andelar	Obligationer, värdepapper	Derivat och optioner	Summa
Ingående balans 2010-01-01	4 283	1 122	2	5 406
Periodens köp	989	496	0	1 484
Periodens försäljningar	-454	-93	0	-547
Värdepappers- & valutaförluster under perioden	-25	-5	0	-30
Förändringar i realiserat resultat pga förändringar i marknadsvärdet	-99	-17	-2	-118
Överföringar från nivå 3 till nivå 1 eller nivå 2	0	0	0	0
Överföringar från nivå 1 eller nivå 2 till nivå 3	0	0	0	0
Utgående balans 2010-12-31	4 693	1 503	0	6 196
Kuponger respektive utdelningar under perioden	86	151	0	237
Ingår i periodens resultat				
– därav som del i redovisat resultat	-39	129	-2	89
– därav som del i övrigt totalresultat	-	-	-	-

För instrument redovisade i nivå 3 så används de skattningar av verkligt värde som anses vara rättvisande. Eftersom definitionen av nivå 3 är att bedömning av verkligt värde bygger på någon form av modellbaserad värdering, betyder det att framräknat verkligt värde kan ändras genom att använda alternativa angreppssätt i värderingen, t ex andra modell-antaganden eller andra parametrar.

I de fall marknaden för ett finansiellt instrument bedöms att inte vara aktiv, som är fallet för nivå 3, tar föreningen fram det verkliga värdet genom att använda en objektiv värdering gjord av en extern, etablerad och oberoende aktör på kapitalmarknaden.

Inga överföringar har skett mellan nivåerna under året.

Bedömning av utstående risker för placeringar redovisade i nivå 3

Utstående risker, nivå 3	MSEK	Andel i nivå 3	Andel i nivå 1 eller 2
Ränterisk	86	1%	99%
Aktierisk	559	10%	90%
Fastighetsrisk	1 029	100%	0%
Kreditrisk	192	13%	87%
Total nettorisk	1 256	20%	80%
Underlag för stresstest			
Stresstestas	5 529	89%	99%
Stresstestas ej	667	11%	1%

Utgångspunkten i den interna riskmättningsanalysen av olika tillgångsslag är de riskvariabler och parametrar som Finansinspektionen anvisar när föreningen rapporterar till myndigheten enligt den sk trafikklassmodellen. Modellen tar hänsyn till de olika riskernas inbördes korrelation och väger samman dessa med hjälp av en sk kvadratrotformel. Modellen bygger på att de olika tillgångsslagen ges ett antal olika antaganden om prisförändringarna t ex 30% förändring av ränteläget eller ett fall på aktievärdena med 40%. Man kan argumentera att korrelationsparametrarna inte kan avläsas ur marknadsdata, men deras syfte är att fånga upp hur stor förändring av marknadsvärdet som kan förväntas vid ett tänkt extremscenario, och därvid fånga upp eventuella beroenden. Korrelationsparametrarna sätts av den övervakande myndigheten.

Valutarisken för instrument i nivå 3 säkras med valutaterminer som i verkligt värde-hierarkin är klassificerade som tillhörande nivå 2. Beräkning av värdeförändringar till följd av valutakursförändringar samt beräkningar av valutarisker i enbart nivå 3 är därmed inte rättvisande.

Metoden och parametrarna är enbart en approximation av riskbilden baserat på empiriska studier av den historiska marknadsutvecklingen för grupper av tillgångsslag. Det innebär att för den enskilda tillgången kan både högre och lägre risknivå förekomma, liksom andra typer av risker. Sammantaget ger dock analysmetoden en tillfredsställande bedömning av den utstående risknivån.

NOT 16 Övriga fordringar

	2010	2009
Skattefordran	4	0
Ej likvid försäljning placeringstillgångar	18	233
	22	233

NOT 17 Materiella tillgångar

	2010	2009
Anskaffningsvärde	3	3
Accumulerade avskrivningar	-1	-1
	2	2

NOT 18 Livförsäkringsavsättning

	2010	2009
Kåpan Tjänste	19 949	19 078
ITPK-P	524	519
Kåpan Extra	2 679	2 236
Kåpan Plus	1 893	1 876
Kåpan Ålderspension	4 610	4 069
Summa	29 655	27 778

NOT 19 Livförsäkringsavsättning

Ingående balans	27 778
Inbetalda premier för nytecknade kontrakt	182
Inbetalda premier för kontrakt som tecknats under tidigare period	3 468
Utbetalt/överfört till Avsättning för oreglerade skador eller skulder	-941
Riskresultat	5
Uppräkning med diskonteringsränta	1 001
Effekt av ändrad diskonteringsränta	-387
Tilldelad återbäring	0
Avgiftsbelastning	-62
Avkastningsskatt	-150
Övertagna/överlättna bestånd	0
Effekt av (övriga) förändrade aktuariella antaganden	0
Andra förändringar	-1 239
Valutakurseffekt	0
Utgående balans	29 655

NOT 20 Avsättning till oreglerade skador

IB Rapporterade skador	21
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	1
Ingående balans	22
Uppräkning med diskonteringsränta	1
Avkastningsskatt	0
Avgiftsbelastning	0
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	1
Utbetalt/överfört till försäkringskulder eller andra kortfristiga skulder	-5
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-2
Effekt av ändrad diskonteringsränta	0
Effekt av (övriga) förändrade aktuariella antaganden	0
Förändring av IBNR	0
Andra förändringar	1
Valutaeffekt	0
Utgående balans	18
UB Rapporterade skador	17
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	1

NOT 21 Övriga skulder

	2010	2009
Övrigt	5	5
	5	5

NOT 22 Förväntade återvinningstidpunkter**2010**

Mkr	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar			
Övriga immateriella tillgångar	0	19	19
Aktier och andelar	0	18 948	18 948
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 034	19 290	22 324
Derivat	179	0	179
Övriga fordringar	22	0	22
Materiella tillgångar	0	2	2
Kassa och bank	862	0	862
Upplupna ränteutgifter	341	0	341
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	6	0	6
	4 444	38 259	42 703
Skulder			
Livförsäkringsavsättning	1 101	28 554	29 655
Avsättning till oreglerade skador	18	0	18
Övriga skulder	5	0	5
Uppl kostnader och förutb intäkter	1	0	1
	1 125	28 554	29 679

NOT 23 Kategori av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden**2010**

Mkr	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Redovisat värde, totalt	Anskaffnings- värde
	Tillgångar som bestämts till- höra kategorin	Innehav för handel	Låne- fordringar		
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar	18 948	–	–	18 948	17 297
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	22 324	–	–	22 324	24 051
Derivat	–	179	–	179	0
Övriga fordringar	–	–	22	22	22
Kassa och bank	–	–	862	862	862
Upplupna ränteintäkter	–	–	341	341	341
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	–	–	–	6	6
Icke finansiella tillgångar	–	–	–	21	21
Summa	41 272	179	1 225	42 703	42 600

Mkr	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Redovisat värde, totalt
	Skulder som bestämts till- höra kategorin	Innehav för handel	Övriga finansiella skulder	
Finansiella skulder				
Övriga skulder	–	–	5	5
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	1	1
Försäkringstekniska avsättningar	–	–	–	29 673
Summa	–	–	6	29 679

2009

Mkr	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Redovisat värde, totalt	Anskaffnings- värde
	Tillgångar som bestämts till- höra kategorin	Innehav för handel	Låne- fordringar		
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar	16 098	–	–	16 098	15 281
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	20 127	–	–	20 127	21 519
Övriga fordringar	–	–	233	233	233
Kassa och bank	–	–	488	488	488
Upplupna ränteintäkter	–	–	278	278	278
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	–	–	–	8	8
Icke finansiella tillgångar	–	–	–	15	15
Summa	36 225	–	999	37 247	37 822

Mkr	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Redovisat värde, totalt
	Skulder som bestämts till- höra kategorin	Innehav för handel	Övriga finansiella skulder	
Finansiella skulder				
Derivat	–	121	–	121
Övriga skulder	–	–	5	5
Avsättningar för andra risker och kostnader	–	–	14	14
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	2	2
Försäkringstekniska avsättningar	–	–	–	27 800
Summa	–	121	21	27 942

NOT 24 **Upplysningar om närstående**

Kåpan Pensioner försäkringsförening är en ekonomisk förening där allt överskott går tillbaka till föreningens medlemmar. Föreningen har som huvudändamål att förvalta och utbetala pensionsmedel för anställda som omfattas av avtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de statsanställdas huvudorganisationer, eller mellan andra parter, som tecknat pensionsavtal som knyter an till detta avtal.

Högsta beslutande organ är överstyrelsen. Ledamöterna av överstyrelsen är utsedda av parterna inom de det statliga avtalsområdet. Den operativa verksamheten leds av en styrelse som utser föreningens verkställande direktör.

Närstående definieras som styrelseledamöter och ledningspersoner inom Kåpan Pensioner och deras nära familjemedlemmar.

Ersättningar till styrelse och verkställande direktör framgår av not 7. I övrigt förekommer inga transaktioner med dessa personer eller deras närstående utöver normala kundtransaktioner som sker på marknads-mässiga villkor.

NOT 25 **Eget kapital**

Upplysningar om förändringar i eget kapital lämnas i Rapport över förändring av eget kapital, sidan 15.

Stockholm den 8 mars 2011

Göran Ekström
Ordförande

Lars Fresker
Vice ordförande

Sven-Olof Hellman

Nils Gunnar Holmgren

Edel Karlsson Håål

Nils Henrik Schager

Gunnar Balsvik
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 8 mars 2011

Anders Malmeby
Auktoriserad revisor

Eva Lindquist

Gunnar Larsson

Revisionsberättelse

Till överstyrelsen för
Kåpan pensioner försäkringsförening
org nr 816400-4114

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Kåpan pensioner försäkringsförening för år 2010. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att lagen om årsredovisning i försäkringsföretag tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i försäkringsföreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot försäkringsföreningen. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt handlat i strid med lagen om understödsföreningar, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller försäkringsföreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en rättvisande bild av försäkringsföreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att överstyrelsen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för försäkringsföreningen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 8 mars 2011

Anders Malmeby
Auktoriserad revisor

Eva Lindquist

Gunnar Larsson

Överstyrelse, styrelse och revisorer

Överstyrelse

Utsedda av Arbetsgivarverket

Ordinarie ledamöter

Maria Ågren, Naturvårdsverket
Annika Bergström, Försvarets radioanstalt
Louise Bodegård, MSB

Peter Brodd, Riksåklagaren
Elisabeth Bjar, Rikspolisstyrelsen
Ivar Eriksson, Rikspolisstyrelsen
Olle Forslund, Riksarkivet
Teddy Glans, Vägverket tom 100217
Claes Vallin, Affärsverket Svenska kraftnät from 100218
Jan Kallin, Statens folkhälsoinstitut tom 100414
Britt-Marie Jonsson, Insp f arbetslöshetsförsäkring from 100415

Curt Karlsson, Linköpings universitet
Ingegerd Olofsson, Luleå tekniska universitet

Håkan Pallin, Statens veterinärmedicinska anstalt
Karl Pfeifer, Arbetsgivarverket
Britt-Marie Samuelsson, Arbetsförmedlingen
Kristina Sederholm, Allmänna reklamationsnämnden

Utsedda av de fackliga organisationerna

Ordinarie ledamöter

Cecila Dahl, OFR
Annette Carnhede, OFR
Tom Johnson, OFR
Håkan Rosenqvist, OFR
Bengt Sundberg, OFR
Meeri Wasberg, OFR
Christian Kjellström, OFR
Margareta Bäckström, SEKO
Ingrid Lagerborg, SEKO
Christer Henriksson, SEKO
Erik Johannesson, SEKO
Tommy Salheden, SEKO
Git Claesson Pipping, Saco-S
Rune Larsson, Saco-S
Hans Lindgren, Saco-S

Styrelse

Representanter för arbetsgivarna

Ordinarie ledamöter

Göran Ekström, Arbetsgivarverket, ordf.
Nils Henrik Schager, Arbetsgivarverket
Karin Starrin, Tullverket tom 100413
Gunnar Holmgren, FMV from 100414

Representanter för de fackliga organisationerna

Ordinarie ledamöter

Lars Fresker, OFR, vice ordf.
Edel Karlsson Håål, Saco-S
Sven-Olof Hellman, SEKO

Revisorer

Revisorer

Anders Malmeby, auktoriserad revisor
Eva Lindquist, Saco-S
Anita Johansson, Verket för högskoleservice tom 100413
Gunnar Larsson, Konsumentverket from 100414

Personliga suppleanter

Ingemar Skogö, Länsstyrelsen i Västmanland
Anne Norstedt, Statens energimyndighet
Cecilia Aste, Ekonomistyrningsverket tom 100217
Mats Engelbrektson, Regeringskansliet from 100218
Eva Nelson Nestrell, Kronofogdemyndigheten
Kajsa Möller, Tullverket
Margareta Andersson Hartwig, Rikspolisstyrelsen
Anna Cedemar, Nationalmuseum m Waldemarsudde
Claes Vallin, Affärsverket Svenska kraftnät tom 100217
Christina Burlin, Sjöfartsverket from 100218
Camilla Stenemyr, Verket för högskoleservice tom 100217
Britt-Marie Johansson, Insp f arbetslöshetsförsäkring from 100218
tom 100414
from 100415
Per Bergdahl, Skolverket
Ann Fust, Uppsala universitet
Annika Genberg, Teaterhögskolan i Stockholm tom 100217
Bengt Sandberg, Stockholms Universitet from 100218
tom 100414
from 100415
Christina Nordberg, Göteborgs Universitet
Pamela Lund Bergström, PRV
Carl Durling, Arbetsgivarverket
Rolf Lindberg, Försäkringskassan
Ulf Ållebrand, Konkurrensverket tom 100217
Lotta Liljegren, Rättsmedicinalverket from 100218

Personliga suppleanter

Peter Lennartsson, OFR
Siv Norlin, OFR
Britta Unneby, OFR
Fredrik Mandelin, OFR
Björn Hartvigsson, OFR
Mikael Krüger, OFR
Mikael Boox, OFR
Lennart Andersson, SEKO
Lennart Johansson, SEKO
Rolf Bolinder, SEKO
Dennis Lövgren, SEKO
Birger Bergvall, SEKO
Mats Rubarth, Saco-S
Karen Gott, Saco-S
Peter Henriksson, Saco-S

Personliga suppleanter

Jonas Bergström, Arbetsgivarverket
Margareta Sjöberg, Arbetsgivarverket
Gunnar Holmgren, FMV tom 100413
Pia Enochsson, Myndigheten för yrkeshögskolan from 100414

Personliga suppleanter

Elisabeth Sasse, OFR
Harald Mårtensson, Saco-S
Helen Thornberg, SEKO

Revisorssuppleanter, personliga

Per Bergman, auktoriserad revisor
Gunilla Hellström, OFR
Gunnar Larsson, Konsumentverket tom 100413
Lars Nylén, Kriminalvården from 100414

Definitioner

Avkastning

Det överskott som under ett år skapas när placeringstillgångarna ökat i värde. Överskottet efter garanterad ränta går i avgiftsbaserad traditionell livförsäkring till de försäkrade i form av återbäring och därmed en högre nivå på pensionen.

Derivat

Finansiellt instrument vars värde baseras på värdet av ett underliggande kontrakts värde i framtiden.

Erforderlig solvensmarginal

Ett minimikrav för kapitalbasens storlek. Solvensmarginalen bestäms något förenklat som vissa procentsatser av dels försäkringstekniska avsättningar, dels bolagets försäkringsrisker.

Försäkringskapital

En försäkrings värde grundat på antaganden om kapitalavkastning, dödlighet och omkostnader.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader i försäkringsrörelsen i procent av genomsnittligt förvaltad kapital.

Garanterad ränta

Räntesats som används för att årligen räkna upp inbetalade premier, i en försäkring med garanterad ränta. Röntan fastställs per inbetalning och gäller till dess pension skall utbetalas.

Kapitalbas

Skillnaden mellan bolagets tillgångar (minskat med finansiella skulder och obeskattade reserver) och de försäkringstekniska avsättningarna.

Konsolideringskapital

Består av föreningens egna kapital inklusive övervärden i placeringstillgångar.

Kollektiv konsolideringsgrad

Anger förhållandet mellan det verkliga värdet på föreningens tillgångar och föreningens totala åtaganden i form av försäkringskapital till medlemmarna. I årsredovisningen används i vissa fall benämningen konsolideringsgrad som en kortform för ovanstående relation.

Ränterisktäckningsgrad

De åtaganden föreningen har består till en dominerande del av fasta garanterade räntor på inbetalade premier. Den utestående ränterisken i gjorda åtaganden balanseras med motstående risk i utstående ränteplaceringar och tecknade räntederivat. Föreningen mäter den samlade utstående ränterisken genom måttet ränterisktäckningsgrad som anger hur stor andel av ränterisken på skuldsidan inklusive räntederivat som täcks av räntebärande placeringar (se not 2, sida 19).

Solvensgrad

Marknadsvärdet av föreningens tillgångar i procent av föreningens bokförda försäkringsskuld.

Totalavkastning

Föreningens resultat av placeringsverksamheten dvs. summan av realiserade och orealiserade värdeförändringen på placeringarna och erhållen direktavkastning. Vid beräkningen avkastningen ingår ej värdeförändringar i utestående försäkringsåtaganden.

Valutakurssäkring

Åtgärd för att säkerställa värdet på en viss valuta vid en viss tidpunkt.

Verkligt värde

Är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs.

Återbäring

Överskottsmedel som tilldelas eller presumtivt tilldelas en försäkringstagare.

Återbäringsränta

Räntesats som används för att fördela föreningens avkastning till försäkringarna. I röntan ingår den garanterade röntan. Återbäringsröntan beslutas av styrelsen årligen i efterskott.

2010

KÅPAN
PENSIONER

Kåpan pensioner försäkringsförening

Kungsgatan 4B ⁵ • Box 7515 • 103 92 Stockholm
Tel 08-411 49 45 • Fax 08-21 31 51 • www.kapan.se
organisationsnr 816400-4114